

evenement, en dan niet enkel vanwege de intensiteit. In meer dan een opzicht was de situatie in BSBbis zelfs nog te comfortabel... Mijn persoonlijk parcours doorheen het gebeuren, dat er ook een subversie van was, had veel te maken met mijn ontmoeting met Katrin [Deufert]. We trachtten bijvoorbeeld wakker te blijven tot we er bij neervielen. Daardoor deelden we momenten waarin we alle anderen zagen slapen: we waren de getuigen van een vibrerende ruimte waarin niets gebeurde, van een nietsdoen op die plek... Wij waren degenen die 's nachts de bewakers passeerden in een vreemde outfit die hen verwonderd deed opkijken. Het gaat inderdaad om de transgressie van clichés, om het opgeven van een vertrouwen en al die andere dingen waarvan je weet dat ze werken. Maar ik doe dat niet met het oog op zoiets als authenticiteit. Ik las onlangs een tekst over het moment

BDC, er was het gegeven dat een erg krachtige producer je voorstellingen als een readymade over heel de hele wereld rondstuurt,... – dus die ravijnen waren we kwijt, zodat zich een andere leegte moest openen. Vandaar mijn interesse om meerdere dingen tegelijkertijd op te voeren in een soort van container, om bevoegdheden of competenties weg te geven, om het onbekende en onverwachte te ontmoeten... En ook om ook voorbij dat punt te gaan en je bijvoorbeeld af te vragen wat er gebeurt wanneer het onverwachte heeft plaatsgevonden en iedereen slaapt.'

Gebeuren en engagement

'Het mag vreemd klinken, maar voor mij was BSBbis echt magisch in de momenten dat er haast niks gebeurde, de ogenblikken dat mensen stilletjes bij elkaar zaten in de zetels op de eerste verdieping, of al dronken waren,

scant gedurig 'dit', maar 'dit' is niet waar je op dat ogenblik bent – want je zit ergens in een onbekend nachtcafé, je hebt gedurende drie nachten niet geslapen en morgenvroeg moet je met de opbouw van je voorstelling beginnen, je weet niet hoe dat zal gaan maar nu ben je alleen doodmoe. Je leest over performance, je doet performances, maar op zo'n momenten openen zich essentiële twijfels. Je zal die vergeten, want je bent te moe; je zal gaan slapen en je nog enkel herinneren dat je twijfels had. Je weet echter wél dat die er waren, en je werkt verder.

Misschien komt het, zoals jij beweert, allemaal neer op de reeds door Rimbaud geformuleerde strategie van een systematische ontregeling van de zintuigen. Maar dan wel zo dat je de hele tijd de mechanismen doorziet die je toelaten om te spelen. Het is magie,

(Re)SORT (BDC/TOM PLISCHKE)

waarin de stripfiguren van Tex Avery, zowel de *good* als de *bad guy*, over een ravijn, een leegte lopen. De *bad guy* kijkt naar beneden en ziet het probleem, maar de *good guy* kijkt niet echt naar de afgrond. De *good guy* kijkt naar het publiek, hij ziet dat het publiek ziet dat hij in een leegte dreigt te vallen en loopt vervolgens terug richting vaste grond. Dat is erg vreemd, maar het wijst misschien vooral ook op lafheid. Want zou de *good guy* – versta: de performer – wel te ver zijn gegaan zonder de medeplichtigheid van een observator, die overigens heel goed de performer zelf kan zijn?

Doorslaggevend is dat je wordt uitgedaagd om anders naar jezelf te kijken, en dat was zeker het geval tijdens en na het gebeuren in BSBbis. Er was de spaaklopende samenwerking binnen

of... De voorstelling was nog altijd niet afgelopen, maar het had ook niets meer te maken met het opzetten van een situatie. Gewoon dat je werd geacht te slapen, maar het niet deed... Je doorbrak de hele tijd je eigen mechanismen, je ondermijnde ze. Het interessante daaraan is dat er een moment komt dat niemand nog toekijkt, dat *no one is watching*. Zo'n situatie is er een van 'and not', om met Agamben te spreken. Op een bepaald moment probeerden we bijvoorbeeld wakker te blijven terwijl we doodmoe waren. We liepen op straat en stuikten bijna in elkaar, konden haast niet meer bewegen. Of we zaten in een café en je hoofd viel van oververmoeidheid haast automatisch op de tafel. Op zo'n moment ben je gedurig *in* het gebeuren, en toch ook niet. Je

maar het doek valt niet. Een verandering grijpt plaats, het doek blijft open zodat je ze ziet gebeuren, en tegelijkertijd ben je echt verloren. Zoiets als baroktheater: je weet dat alles fake is, maar je gelooft het en het werkt. Of hetzelfde anders gezegd: iederéén had wakker kunnen blijven, iedereen had de mechanismen kunnen zien. Waarom kwamen dan tijdens de tiendaagse in de Beurs de mensen alleen opdagen wanneer er een voorstelling was? Ze zagen de voorstellingen en begrepen dat het iets creatiefs, iets anders was. Maar daarna gingen ze weg, omdat ze wat anders te doen hadden. Waarom vergezelde niemand ons naar dat onbekende café? Waarom was niemand in de mechanismen geïnteresseerd? Als je een buitenaards wezen zou zijn en je de